

Inštitut za znanstveno raziskovalno dejavnost FZV

Fakulteta za zdravstvene vede Novo mesto

Na Loko 2, 8000 Novo mesto

RAZISKOVALNI IN RAZVOJNI PROGRAM INŠTITUTA ZA ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DEJAVNOST FAKULTETE ZA ZDRAVSTVENE VEDE NOVO MESTO za leto 2015

1. Izhodišča za pripravo Raziskovalnega in razvojnega programa Inštituta

Inštitut za znanstveno-raziskovalno dejavnost Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto (skrajšano: IZRZD FZV) je notranja organizacijska enota fakultete, ki skrbi za hitrejši razvoj ter smotrnejšo organizacijo in koordinacijo znanstveno-raziskovalne dejavnosti in svetovanja. Inštitut je formaliziran tudi kot Raziskovalna skupina Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto, vpisana v evidenco ARRS. Organizacija inštituta je nadrejena organizaciji raziskovane skupine. Organiziranost Inštituta opredeljuje Pravilnik o znanstveno-raziskovalni dejavnosti FZV NM.

Znanstveno-raziskovalna dejavnost in svetovanje, kot osnovni dejavnosti inštituta, temeljita na naslednjih izhodiščih (iz Pravilnika o znanstveno-raziskovalni dejavnosti FZV NM):

- sistematično razvijanje in izboljševanje pristopov znanstveno-raziskovalne dejavnosti,
- razvoj stroke na področju zdravstvene nege,
- zagotavljanje osebnega razvoja visokošolskih učiteljev in sodelavcev za doseg nenehnega izboljševanja individualne znanstveno-raziskovalne dejavnosti,
- izvajanje znanstveno-raziskovalne dejavnosti v okviru mednarodnih, nacionalnih in tržnih projektov za potrebe gospodarstva in negospodarstva,
- organiziranje in izvajanje vseh oblik znanstvenih in strokovnih srečanj ter funkcionalnega in permanentnega izobraževanja s področja zdravstvene nege,
- vključevanje študentov v znanstveno-raziskovalno dejavnost,
- usmerjanje promocije in objave rezultatov znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Zdravje je v današnji družbi ena najpomembnejših vrednot, zato je izobraževanje in raziskovanje na področju zdravstvenih ved v porastu. Skrb za zdravje ljudi je ena najpomembnejših strateških usmeritev vsake družbe in je kot taka navedena tudi v osnutku Strategije razvoja Slovenije 2014-2020 (http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/EKP/Drugi_dokumenti/SRS_09_08_2013.pdf):

Osnutek strategije razvoja Slovenije za obdobje 2014-2020 navaja blaginjo prebivalstva kot najvišji razvojni cilj. Vse spremembe v gospodarstvu in družbi bodo usmerjene k večanju blaginje sedanje in prihodnjih generacij, ob upoštevanju prostorskih razvojnih prednosti,

okoljskih omejitev in skrbi za zdravje ljudi. Cilj razvoja ne bo le gospodarska rast, temveč bo napredek v funkciji povečevanja blaginje in ohranjanja naravnega kapitala.

Med drugim je cilj tudi dvigniti znanstveno odličnost in spodbuditi internacionalizacijo znanosti ter povečanje konkurenčnosti znanstveno raziskovalnega dela za večjo aplikativnost raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti v javnem in zasebnem sektorju.

Neizpeljane sistemske spremembe so v poslabšanih pogojih gospodarjenja pospeševale težave v financiranju sistemov socialne zaščite. Po letu 2008 so pričeli naraščati izdatki za socialno zaščito, in sicer v največji meri kot posledica naraščanja števila upokojencev, brezposelnosti in naraščanja izdatkov za zdravstvo. Njihovo rast so postopoma začeli zniževati predvsem interventni ukrepi, učinek sistemskih sprememb pa je bil do sedaj relativno majhen.

Z raziskovalnim delom na področju zdravstvenih ved in implementacijo spoznanj v izobraževalne procese, lahko Fakulteta in Inštitut tvorno prispevata k zagotavljanju ustrezne kakovosti zdravstvenih storitev.

V strategiji razvoja Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto (2011-2015) je krepitev raziskovalne dejavnosti navedena kot en od štirih temeljnih strateških ciljev z naslednjimi glavnimi cilji:

Dolgoročni (strateški) cilj	Srednjeročni cilji	Operativni cilji
3. cilj: Krepitev raziskovalne dejavnosti	Izvedba temeljnih raziskav	-objava člankov v revijah z SCI in SSCI - sodelovanje visokošolskih učiteljev na znanstvenih srečanjih in predstavitev rezultatov raziskav
	Prijava na javne razpise za projekte	- prijava na razpis MVZT: Implementacija bolonjskega procesa – sofinanciranje vključevanja zunanjih strokovnjakov v pedagoški proces v letih 2011, 2012 in 2013 - vsebinska priprava projekta - priprava dokumentacije - organizacija in izvedba delavnic v obliki poletne šole za študente - organizacija in izvedba delavnic za usposabljanje mentorjev oziroma kandidatov za mentorje
	Vključevanje raziskovalnega dela v pedagoški proces	- razvoj posameznega strokovnega področja v zdravstveni negi - interdisciplinarno povezovanje pri pripravi projektov
	Razvoj lastnega pedagoškega kadra	- pridobivanje višjih habilitacijskih nazivov visokošolskih učiteljev in strokovnih sodelavcev

Raziskovalni in razvojni program dela na IZRD FZV temelji na Strategiji razvoja FZV NM. Temeljna naloga Inštituta je tako implementacija raziskovalno-razvojnih usmeritev fakultete in izvajanje raziskovalno-razvojnih dejavnosti v skladu z najvišjimi standardi raziskovalne odličnosti na področju zdravstvenih ved (t.j. zdravstvene nege in interdisciplinarnega povezovanja z drugimi družboslovnimi in naravoslovnimi vedami).

V kontekstu razvoja študijskih programov 2. in 3. stopnje se raziskovalna dejavnost v veliki meri nanaša tudi na sodelovanje z zunanjimi sodelavci in s kliničnim okoljem.

Z uresničevanjem teh dejavnosti vzpostavlja Inštitut trdne temelje za nadaljnje delovanje in uresničevanje Poslanstva in Strategije razvoja Fakultete za Zdravstvene vede Novo mesto.

2. Opredelitev temeljnih raziskovalnih področij

Komisija za ZRD FZV NM je na seji 25. 10. 2013 opredelila naslednja širša raziskovalna področja, v okviru katerih bomo fokusirali raziskovalno delo na FZV:

- Vzgoja in izobraževanje na področju zdravstva
- Organizacija in vodenje na področju zdravstva
- Obravnava zdravstveno-socialne problematike ranljivih družbenih skupin
- Interdisciplinarni vidiki uvajanja novih metod zdravljenja v klinično prakso

Interdisciplinarno povezovanje je na področju zdravstvenih ved izjemnega pomena, saj je področje zdravstva neločljivo povezano s področjem družboslovnih ved kot tudi z vedami o življenju (life sciences).

I. Vzgoja in izobraževanje na področju zdravstva:

V tem sklopu se izvajajo raziskovalne naloge v povezavi z organizacijo in učinkovitostjo študijskega procesa, z namenom dviga kakovosti študijskega programa in izvajanja klinične prakse, kakor tudi permanentnega izobraževanja medicinskih sester in drugega zdravstvenega osebja.

Poudarek je tudi na raziskavah povezanih s preventivo in proučevanjem življenjskih slogov z namenom oblikovanja preventivnih in izobraževalnih programov na področju zdravstva.

II. Organizacija in vodenje na področju zdravstva:

Organizacija in vodenje na področju zdravstva ima neposredne učinke na učinkovitost zdravstvene oskrbe in na stroške povezane z zdravstvom, pa tudi posredne učinke na druge segmente družbene organiziranosti (npr. področje sociale, izobraževanja...). Raziskave na tem področju imajo namen analize stanja in oblikovanja smernic in strategij za izboljšanje teh aktivnosti.

III. Obravnava zdravstveno-socialne problematike ranljivih družbenih skupin:

V tem sklopu so obravnavane raziskave v povezavi z ranljivimi družbenimi skupinami, zlasti na področju gerontologije in oseb z težavami v mentalnem zdravju. Raziskave se izvajajo z namenom analize stanja in izboljševanja oskrbe teh specifičnih družbenih skupin.

IV. Interdisciplinarni vidiki uvajanja novih metod zdravljenja v klinično prakso:

V tem sklopu potekajo predvsem raziskave povezane z organizacijo in izvajanjem kliničnih študij. Klinične študije so osnova za uvajanje novih metod zdravljenja v klinično prakso, pri čemer je potrebno upoštevati ne le uspešnost zdravljenja, pač pa tudi tehnološke, ekonomske in druge vidike neke nove metode zdravljenja. Raziskave na tem področju se izvajajo z namenom analize uspešnosti nekaterih kliničnih študij in proučevanjem postopkov zdravstvene nege, ki lahko vplivajo na izid klinične študije. Na to področje spadajo tudi študije za oblikovanje modelov načrtovanja in analize (vrednotenja) kliničnih študij.

Raziskovalne podlage za razvoj novega študijskega programa 3. stopnje predstavljajo raziskovalna področja predavateljev, ki se vklaplajo v zgoraj opredeljena raziskovalna področja FZV NM.

3. Kadrovska zasedba

Dejavnost IZRZ FZV izvaja raziskovalni in pedagoški kader FZV, ki v okviru svoje delovne obveznosti izvaja tudi osnovno raziskovalno in strokovno delo. Obseg raziskovalnega je določen z Osebnimi letnimi delovnimi načrti glede na obseg ostalih delovnih obveznosti posameznega zaposlenega.

Sodelovanje s pogodbenimi pedagoškimi delavci (ki niso redno zaposleni na fakulteti) in kliničnimi partnerji daje dodatne možnosti za vključevanje raziskovalnega dela študentov k raziskovalnim tematikam njihovih mentorjev. V tem smislu se že izvajajo zlasti raziskovalne naloge na 2. stopnji, ta sodelovanja pa tudi širijo raziskovalne podlage za razvoj doktorskega študija.

4. Prostorski in tehnični pogoji; raziskovalna infrastruktura

FZV NM razpolaga s kabineti in osnovno opremljenim mikrobiološkim laboratorijem ter potrebno informacijsko tehnologijo (računalniki, programska oprema). Večina raziskav je kvalitativnih in ne zahtevajo posebnih laboratorijskih kapacitet. Raziskave, pri katerih je potrebna raziskovalna oprema ali ustrezna laboratorijska infrastruktura potekajo v sodelovanju z zunanjimi partnerji na podlagi pogodbe ali sporazuma.

Vpetost zaposlenih in zunanjih sodelavcev v raziskovalne programe in projekte (tako aktualne kot tudi že zaključene) in povezave z drugimi člani programskih in projektnih skupin dajejo pomembno zaledje raziskovalni dejavnosti IZRZ FZV.

Zlasti je pomembno povezovanje s kliničnimi sodelavci, saj to omogoča aplikativne raziskave v kliničnem okolju, ki so osredotočene na izboljšanje zdravstvene nege in obravnave pacientov v smislu 'evidence based nursing-a'.

5. Načrt dela za leto 2015

I. Priprava poročil o že izvedenih projektih:

Izveden projekt	Poročilo pripravi	Rok za izvedbo
pripravljena poročila vsaj za 5 raziskav, izvedenih v okviru magistrskega študija	Mentorji magistrskih del	December 2015
Izboljšanje kakovosti sistema kliničnega usposabljanja študentov zdravstvene nege	Vesna Zupančič	Januar 2015
Medicinske sestre in okoljsko zdravje	Vladka Lešer	December 2015
Raziskava o visokem krvnem pritisku in dejavnikih tveganja (pri študentih zdravstvene nege)	Ljiljana Leskovic	December 2015
Elektronska podpora zdravstvene nege	Nevenka Kregar Velikonja; Ljiljana Leskovic	December 2015

II. Objave rezultatov raziskovalnega dela v znanstvenih revijah

Načrtujemo pripravo in/ali oddajo 10 znanstvenih prispevkov (od tega 5 za objavo v SCI revijah) in ena monografija.

Avtor	Naslov	Rok za izvedbo
Vesna Zupančič	Izvirni znanstveni članek s področja doktorata	2015: objava v reviji SCI
Vladka Lešer	Pomen histologije v toksikoloških raziskavah rakov enakonožcev	2015: Prispevek pripravljen in poslan za objavo v reviji SCI
Vladka Lešer	Higiena rok pri študentih zdravstvene nege	prispevek pripravljen za objavo, marec 2015:oddaja prispevka v revijo v reviji SCI
Ljiljana Leskovic	Monografija	v zadnji fazi priprave, rok za izdajo: september 2015
Ljiljana Leskovic	Doživljanje izgorelosti zaposlenih v pedagoški dejavnosti	2015: objava v reviji, prispevek je že oddan v Zdravstveni vestnik
Ljiljana Leskovic	Izgorelost v zdravstveni negi	2015: objava v reviji SCI
Nevenka Kregar V	Klinični rezultati zdravljenja VUR	2015: priprava prispevka in poslano za objavo v reviji SCI
Nevenka Kregar V	Razvoj celičnih terapij	2015: objava v reviji (cilj Zdravniški vestnik)
Bojana Filej, Vesna Zupančič, Ana Podhostnik, Ljiljana Leskovic, Mojca Saje	Objava rezultatov raziskave dejavnikov tveganja za visok krvni tlak pri študentih	2015: objava v reviji JHS
Liljana Gajser Dvojmoč	Prispevek s področja zdravstveno-vzgojnega dela medicinskih sester	2015: priprava prispevka za objavo
Andreja Černoga	Varnost zaposlenih v psihiatrični zdravstveni negi	2015: priprava prispevka za objavo v JHS oz. v ekvivalentni reviji

III. Udeležba na konferencah

Vsak fakultetni učitelj/raziskovalec naj bi se v letu 2015 udeležil 2 znanstvenih ali strokovnih srečanj in vsaj na enem sodeloval kot aktivni udeleženec.

IV. Raziskovalno delo

Projekt / naloga	področje raziskav	Vodja projekta	Terminski načrt /mejniki v 2015
Izboljšanje kakovosti sistema kliničnega usposabljanja študentov zdravstvene nege	I	Andreja Černoga	stalna naloga
Izboljšanje kakovosti sistema usposabljanja diplomiranih medicinskih sester	I	Vesna Zupančič in drugi člani katedre za ZN	stalna naloga
Procesi skrbi na področju duševnega zdravja	III	Vesna Zupančič	Rok za izvedbo: September 2015 (podaljšanje do 2017)
Problematika prašnih delcev pri	I	Vladka Lešer	izvajanje raziskav v obdobju

varjenju			2015-2016
Raziskava o zaposlovanju medicinskih sester v tujini	I/II	Nevenka Kregar Velikonja / Ana Podhostnik	maj 2015: dopolnitev ankete in povečanje vzorca september 2015: analiza anket december 2015: objava rezultatov
Raziskava o visokem krvnem pritisku in dejavnikih tveganja (pri študentih zdravstvene nege)	I	Ljiljana Leskovic, Vesna Zupančič, Ljiljana Gajser	November 2015: zaključena obdelava podatkov, ki se nanašajo na druge dejavnike tveganja December 2015: zaključno poročilo o projektu
Pojav izgorelosti – v managementu socialno-varstvenih zavodov	II/III	Ljiljana Leskovic	oktober 2015: zbiranje podatkov december 2015: analiza podatkov za pripravo objave
Analiza uspešnosti zdravljenja VUR z implantacijo celic	IV	Nevenka Kregar V	junij 2015: analiza rezultatov december 2015: oddaja članka
Obravnava zdravljenja VUR z implantacijo celic in parametri uspešnosti uvajanja te metode v kliniko (splošen model za klinične študije)	IV	Nevenka Kregar V	februar 2015: anketiranje junij 2015-december 2014: analiza podatkov 2016- priprava objave
Vpliv postopkov zdravstvene nege na pojavljanje preležanin (sodelovanje SBNM)	II	Ljiljana Leskovic	Julij 2015: izvedba projekta, zbiranje podatkov v kliničnem okolju dec. 2015: analiza podatkov, priprava prispevka za objavo
Elektronska podpora zdravstvene nege (sodelovanje Marand, Eurotronik)	II/IV	Nevenka Kregar Velikonja, Ljiljana Leskovic,	Julij 2015: izvedba projekta, zbiranje podatkov dec. 2015: priprava poročila o izvedbi projekta
Preventivni programi za bolnike z diabetesom (sodelovanje Terme Krka)	I	Vladka Lešer, Ljiljana Gajser Dvojmoč, Andreja Černoga, Nevenka Kregar Velikonja	Julij 2015: izvedba projekta, dec. 2015: analiza podatkov, priprava prispevka za objavo
Poznavanje teoretičnih modelov zdravstvene nege pri medicinskih sestrah	I	Marjan Blažič, Bojana Filej, Ljiljana Leskovic, Dragan Babuder (UKC Ljubljana)	jan 2015: Priprava predloga projekta in instrumenta za zbiranje podatkov. dec 2015: zaključek projekta

Načrt raziskovalnega dela bomo dopolnjevali oz. prilagajali glede na izvajanje raziskovalnih projektov v okviru razpisov (točka 6) in pojavljanja drugih raziskovalnih pobud.

V. Organizacija simpozija FZV NM

V okviru inštituta poteka organizacija letnega znanstvenega simpozija FZV NM. Program simpozija bo tematsko zastavljen . Predviden termin simpozija bo sredi novembra 2015. Organizacijski in programski odbor bo formiran aprila 2015, poziv za udeležbo pa objavljen maja 2015.

6. Prijava na razpise

V letu 2015 bomo spremljali primerne razpise ARRS, CMEPIUS, MZ, Erasmus+, Horizon 2020, Javnega sklada za razvoj kadrov in štipendij in razpise drugih nacionalnih in mednarodnih agencij ter pripravili prijave v kolikor bomo lahko zadostili razpisnim pogojem in pripravili konkurenčno prijavo.

Že načrtovane prijave so:

- ponovna prijava na razpis Erasmus+ KA2 (zdrava delovna mesta): rok za oddajo 31.3.2015
- prijava s tehnično fakulteto iz Szczecina na H2020 razpis s področja prometa- potrebe starostnikov (že podpisano pismo o nameri): MG-9.1-2015: Transport societal drivers (MOBILITY for GROWTH 2014-2015, H2020-MG-2015_SingleStage-A); Deadline Date: 2015-03-31 17:00:00 (Brussels local time).

Cilj je pridobitev enega projekta za sofinanciranje raziskovalnega dela na FZV.

Novo mesto, 21.1.2015

Pripravila:

Doc.dr. Nevenka Kregar Velikonja, predstojnica IZRDR FZV NM